

Wendelsbergs årsblad 2023

Omslagsbild

Fotograf: Karolina Börjesjö

På omslaget ser vi innevarande läsårs Produktionsår eller som vi lite slarvigt kallar dem "treorna" och som just i år heter Teater Jubel. De har rest land och rike runt och förgyllt tillvaron med sina framträdanden. Mest har de spelat "Klackarna i taket", en Musikteater med musik av Lill Lindfors som rönt stor uppmärksamhet. Mellan var-ven har de också spelat för barn under rubriken "En saga om... Vadå?" En improviserad föreställning där barnen själva får vara med och bestämma handlingen.

Läs mer på www.wendelsbergsteater.com

På kamratmötet i maj har vi förmånen att få ta del av "Klackarna i taket". Missa inte det.

Utges av Wendelsbergs
Kamratförbund

Årgång 58/2023

Redaktionen:

Wendelsbergs folkhögskola
435 35 Mölnlycke
031-338 05 30

Redaktörer:

Ola Karlberg, 0761-073747
ola.karlberg@wendelsberg.se

Sven Östberg, 0707-492070
sven.ostberg@me.com

Sören Eriksson, 0733-144924
soren.eriksson@wendelsberg.se

Grafisk form:

Peter Berglund, Bullit reklambyrå
peter@bullit.se

Bilder, där inget annat anges:
Wendelsberg

Ansvarig utgivare:

Sören Eriksson, rektor

Kamratförbundets plusgiro: 16 37 48-7

Rektorns ruta

Det är lov på skolan och vi passar på att renovera lite. Telefonen ringer. Hallå! Det är Robin, rörläggaren, vi är här nu, säger någon i telefonen. Utmärkt, säger jag och ringer till övervakningsmästare Mac och berättar att det vore bra om han kunde gå med och möta rörläggaren. Va! Är han redan här, jag har ju inte ens ringt än. Det visar sig att Mac står på en trappsteg i pannrummet med vatten strilande över sig från en läckande ventil till varmvattenssystemet. Man kan aldrig få nog av rörläggare på ett sånt här ställe. Få saker kan göra en gladare än en rörläggare när den är som mest efterlängtd. Och det är ju så skojigt varje gång det händer nåt nytt, försöker vi intala oss. Det underlättar om de som arbetar här uppskattar överraskningar.

Men det händer faktiskt sånt som är ännu skojigare än när rörläggaren kommer på besök. Vi har fullt på internatet, deltagarna är på gott humör nästan jämt. Vi har haft fler besökare på hotellet än någonsin och årets revy lockade betydligt fler åskådare än förra årets. Det brinner trivsamt i öppna spisen och i morgon serverar köket raggmunk med fläsk. Bara för att nämna något.

Det är en ynnest att få tillbringa en stor del av sin vakna tid på Wendelsberg. Så många fantastiska människor som med liv och lust bidrar med sin entusiasm, sina talanger, erfarenheter och kunskaper. Det gäller såväl personal som deltagare. Tillsammans utträttas det stordåd och ibland snudd på mirakel. Den genuina folkhögskolemiljön får människor att plötsligt lyckas med sådant de själva inte ens trodde var möjligt. För somliga kan det vara en sådan sak som att man äntligen orkar och står ut med att

befinna sig i en skolmiljö vilket ju är en viktig pusselbit om man skall klara sina studier. Men har man dåliga eller inga erfarenheter från andra studiemiljöer kan vägen vara lång. Andra slår både sig själva och omgivningen med häpnad när de plötsligt blommar ut på scenen och får ta emot publikens stående ovationer. Det är mixen av allt detta som gör att vi alla på skolan ofta går omkring med ett fänigt leende på läpparna.

Man måste nog vara här en tid för att förstå känslan helt ut men det har ju många av er varit. Tyvärr finns det allt för många som inte haft den möjligheten och som varken förstår eller vill förstå nyttan av folkhögskolan. Till exempel den högerextrema sajten Exakt24 som just nu gör en granskning av folkhögskolor och folkbildning. De infiltrerar sig på skolor och raljerar bland annat över upplägg av diverse kurser. I ett klipp på nätet har en av dem gått med i en distanskurs på en folkhögskola och gör ett stort nummer av att deltagarna talar med varandra och berättar om sina liv och erfarenheter. Det är inte en lärare som brer ut sig, styr och ställer. Det är detta som våra skattepengar går till, konstateras det föraktfullt. Ja, så är det och det är en del av den för många avgörande och förlösande folkhögskolepedagogiken. Här är det inte bara lärare som talar om för alla andra hur saker och ting hänger ihop, även om det naturligtvis också förekommer. På folkhögskola lyssnar vi på varandra, vi samtalat och lär av varandras erfarenheter, kunskaper och tankar. Utifrån det skapas nya tankar och idéer som utvecklar och förändrar världen till det bättre. Det är så människor utvecklas även om det är en skrämmande tanke inom vissa grupperingar. Människor som lär sig att

tänka egna och nya tankar har alltid setts som ett hot av vissa. Låt oss för allt i världen hålla emot sådana tendenser.

Vi brukar inte oroa oss i onödan på Wendelsberg, det är sällan någon mening med det. Men faktum är att tillvaron känns lite mer orolig än vanligt. Vi har just lagt det värsta av pandemin bakom oss så bryter det ut krig i närområdet som på många sätt kommit att påverka oss alla. Sedan en energikris som gjorde den senaste elräkningen 200 000 kronor dyrare än vanligt och då var det bara en av flera elräkningar det senaste året. Även här på Wendelsberg har allt blivit dyrare. Smör, ost, verktyg, papper, telefonabonnemang, transporter, reparationer, ja det mesta... Vi är inte bortskämda på folkhögskolor och är vana vid att trola med knäna och dra in på både det ena och andra och ibland lyckas vi med konststycket att hitta en extraintäkt som plötsligt dyker upp från ingenstans. Så tillträdde det en ny regering som visade sitt tveksamma intresse för folkbildningen med att höja anslaget till folkhögskolan de närmaste tre åren med noll procent. Ja, tidigare regeringar har i ärlighetens namn inte varit så mycket bättre. 1,3 procent sedan 2018. Samtidigt har bidraget till en plats på gymnasiet ökat med nästan tio procent. Det är inte rimligt och vi gör vårt bästa för att få beslutande krafter att ta sitt förnuft till fånga.

Med detta sagt så tittar vi trots allt mest framåt. I årets blad bjuder vi på lite dåtid, en del

nutid men också framtid. Det handlar om nyplanterade träd och solpaneler som skall ge energi för kommande generationer. Om teater för barn som så småningom skall ta hand om oss, om före detta deltagare som tagit stora kliv och nuvarande deltagare som rapporterar direkt från riksdagen. Hade pappret inte varit så dyrt så hade vi lätt fyllt lika många sidor till. Håll till godo och jag hoppas att vi ses på Kamratmötet den 6 maj här på skolan!

Väl mött!

Sören Eriksson, rektor

Suada Lizalo och Björn Dimming tackades för sammanlagt 50 års tjänstgöring på Wendelsberg.

25-åringar på femtioårskalas

Firandena avlöser varandra på Wendelsberg.

Är det inte fest så är det alltid någon som fyller år eller behöver hyllas på annat sätt. För en tid sedan hade vi två kamrater som nästan på dagen varit anställda på skolan i 25 år. Det blir 50 år tillsammans. Sådant kan man naturligtvis inte låta passera obemärkt.

Suada har arbetat med att städa i våra lokaler i tjugofem år. Vill man vara säker på att träffa henne får man vara på plats tidigt. Hon återfinns numera oftast i våra lärosalar där hon städar och plockar i ordning innan deltagare och personal ramlar in i lokalerna. Det är väl en gammal kunskap men vill man veta vad som egentligen sker i klassrummen så skall man tala med den som städar. Där finns både oanad och hjälpsam information.

En annan person som huserat i lokalerna i tjugofem år är Björn Dimming. Björn ramlade som många andra in av en tillfällighet som vikarie i begränsad omfattning och som vi brukar säga, på den vägen är det. Han undervisar i fysik och när han inte gör det så är han ansvarig för IT-verksamheten på skolan. Gissa om den har förändrats sedan Björn började då vi precis hade burit ned flanellografen i källaren. Dessutom firar han varje år Pi-dagen med att baka kakor med tecknet π på som han bjuder deltagare med särskilt intresse för fysik på.

Det är många som genom åren stannat på Wendelsberg i tjugofem år och betydligt mer än så. Det är ett gott tecken för en arbetsplats och lika glädjande varje gång det uppmärksammas. Det är dessutom en återkommande god anledning till att få äta tårta tillsammans!

Kultur-historiskt besök på Gunnebo slott

Några kilometer från Wendelsbergs folkhögskola, halvvägs till Mölndal, ligger Gunnebo slott, ett unikt slott i trä som egentligen inte är något slott eftersom handelsmannen John Hall lät uppföra det, och slott per definition ägdes av kungar och adel. Men i folkmun kom det redan från början att kallas "det lilla fagra träslottet" och har därför fortsatt att benämnas som Gunnebo slott.

John Hall var Göteborgs rikaste köpman under andra halvan av 1700-talet och lät på 1780-talet åt sig och sin fru Christina Hall uppföra detta slott, ritat av Göteborgs första stadsarkitekt, Carl Wilhelm Carlberg. Slottet är på alla sätt, arkitektoniskt, trädgårdsmässigt och utifrån det främst borgerliga stånd som besökarna tillhörde, en tydlig del av vad 1700-talet innebar som historisk epok.

Så vad kunde väl passa bättre för de 25 elever som valt idé- och kulturhistoria som tillvalssämne på Wendelsbergs folkhögskola än att besöka detta slott för att få ta del av denna fascinerande epok?

Som ett pedagogiskt experiment, och för att än mer tränga in i vad det innebar att vara människa från främst den tidens bemedlade grupper, fick eleverna välja varsin karaktär från 1790 som hade kopplingar till Göteborg och Gunnebo. De fick texter om 1700-talet att utgå ifrån, dels allmän historia från deras kursbok i idé- och kulturhistoria, dels texter från nätet hämtade från Göteborgs-Posten, Populär Historia och websidan Gamla Göteborg, för att än bättre kunna förankra sina karaktärer i

dåtidens kontext. Examen på epoken blev sen att tillsammans besöka Gunnebo slott, guidas runt en timme av slottschefen och sen avsluta med en kaffestund nere i källarvalvet på slottet där de i sina olika karaktärer skulle samtala med varandra utifrån att de befann sig på slottet just 1790. Eleverna hade valt karaktärer allt ifrån John Hall, Christina Hall och Carlberg till kända personligheter som William Chalmers, far och son Carnegie, Tomas Erskine, af Chapman, Patrik Alströmer, Hedvig Boëthius och Mary Wollstonecraft (feminismens urmoder besökte visserligen slottet först 1795 när det var helt färdigbyggt). Till slottschefens förtret hade dock ingen valt den spännande gestalten Francisco de Miranda, frihetskämpe från Sydamerika, som besökte Gunnebo 1787 och inledde en tio dagar passionerad kärlekshistoria med fru Hall på slottet och i Göteborg. Såväl Colombias som Ecuadors och Venezuelas blå-röd-gula flaggor skapades av de Miranda och symboliserade fru Halls hår (gult), deras kärlek (röd) och Atlanten som senare skiljde dem åt (blått). Tydligare än så kan knappast lokal historia kopplas till världshistorien (de Miranda var också delaktig i franska armén under revolutionstiden).

Tyvärr blev tiden lite knapp på Gunnebo eftersom vi färdades dit kollektivt och fick gå en kvart i ett visserligen bedårande vinterlandskap från busshållplatsen till slottet. Vi fick avstå från att sminka oss i 1700-talstappning på grund av denna tidsbrist, men eleverna imponerade ändå stort på slottschefen med sina kunskaper och kluriga frågor som mer än en gång satte henne på plats.

Det känns viktigt att på detta sätt kunna förankra historien runt knuten, och få eleverna att koppla ihop karaktärer från en epok med ett besök på en både spännande och vacker plats. Förhoppningsvis har det gett dem ingångar till en djupare och mer färgstark kunskap om historia än att sitta i en lektionssal och inmata fakta på ett mer traditionellt sätt.

*Anders Sporsén Eriksson,
vikarie för pappaledige David Eriksson*

Äntligen vakar två örnar över infarten till Wendelsberg igen.

Allt är som vanligt igen

Den örn i brons som kamratförbundet under en längre tid samlat in till har nu varit på plats i närmare ett år och verkar trivas på sin plats.

Majestätiskt blickar nu båda örnarna åt var sitt håll från grindstolparna nere vid infarten till Wendelsberg. Den nya örnen var förvisso på plats redan i maj förra året men det var efter förra årets pressläggning så bilderna får komma lite i efterhand. Det är örnen till vänster som nyligen landat. Den högra har spanat från sin plats sedan 1986. Skicklig patinering av bronsgjutare Vladimir Stoces gör emellertid att ålderskillnaden mellan de båda är svår att urskilja.

Det var konstnären Inger Karlberg som gjorde förlagan till bronsörnarna efter att de ursprungliga örnarna från Bruno Wendels tid inte längre gick att rädda efter ett hårt liv och flera fall från hög höjd.

2011 blev en av örnarna stulen men drygt tio år senare har vi alltså en ny på plats igen och allt är som vanligt igen. Tack kamratförbundet!

Boken blev till lönn

Bokdöden på Wendelsberg är svår att få bukt med. Fortfarande är många bokar både höga och stolta i den väldiga Wendelsbergsparken. Men tittar man närmare på dem så ser man att många inte mår helt bra. Flera har sakta tynat bort för att så småningom stå där både grenlösa och nakna på bark som skelett med anor från Bruno Wendels tid då parken anlades på 1860-talet. Det vanligaste är att de drabbas av svampsjukdomen Phytophthora vilket visar sig i form av svarta, blödande fläckar på stammen. Då vet man att det sakta men säkert går mot slutet. Det är inget Wendelsbergsfenomen utan ett allmänt utbrett problem i vår del av världen. Bokskogarnas dagar är dessvärre räknade.

Många av träden kring Wendelsberg är skyddade enligt lag sedan 1960-talet. Det betyder att vi inte får ta ner träd hur som helst. Inte ens om de är döda. Jo, om det finns risk för att trädet eller dess grenar kan falla ned och skada förbipasserande. Då kan det göras undantag. Men då skall det rigoröst kunna påvisas att så är fallet. Särskilt kunniga arborister måste

Efter att den väldiga bokstubben frästs bort kunde en svensk lönn lyftas på plats i allén.

kallas in för att mäta, kontrollera, fotografera, tänka och skriva intyg. Om länsstyrelsen ger tillstånd för fällning skall trädet ändå ligga kvar för att stilla under årtionden förmultna i sin egen hemmiljö.

För tre år sedan hade vi en garanterat stendöd bok i allén, nästan nere vid Grindstugan. Särskilt utbildade menade att den riskerade att falla ner över förbipasserande vandrare eller fordon. Så kan vi inte ha det. Det tyckte faktiskt inte ens länsstyrelsen som gav oss lov att ta ned trädet. Under förutsättning att det placerades i hagen så att insekterna har något att mumsa på. Eftersom trädet var en del av allén var ytterligare en förutsättning att ett nytt likartat träd skulle planteras.

Det nya trädet, en svensk lönn, är nu på plats. Det ser löjligt litet ut i jämförelse med resten av allén. Men med tanke på vad det kostade är vi övertygade om att det i rask takt skall växa ikapp och leverera stora granna löv som vi fram i november varsamt kommer att ta hand om i samband med den årliga lövräfsningen.

*Spelkväll på Wendelsberg.
Från vänster ser vi Tova Eriksson,
Erika Nilsson, Theo Peterson och
Sara Vedin*

Brädspelare på Wendelsberg

Vi minst ett tillfälle varje vecka träffas ett gäng deltagare och tillika entusiastiska brädspelare i någon av Wendelsbergs lokaler för att spela brädspel och umgås. En kväll blev jag inbjuden att hänga på och fick även prova på att spela!

Jag träffar initiativtagaren, Tuva Erikson, för en intervju på höstterminen. Hon är deltagare på skolans allmänna linje och bor på internatet. Hennes fascination för i synnerhet Star Wars men också för andra världar gjorde att hon hittade spelvärlden samt fick många nya vänner på köpet. Intresset tog henne bland annat till spelklubben Armageddon i Borås. Där erbjöds

rollspel, brädspel, kortspel och figurspel. Tuva gillar brädspel men ägnar sig även åt rollspel och lajv (form av levande rollspel). Genom "Morgondagens gryning", ett lajv hon ägnat sig åt i flera år, träffade hon sin pojkvän Alvin. Han har tidigare gått allmän linje på Wendelsberg och han, precis som Tuva, ordnade spelkvällar på skolan. Det hände att Tuva var med vid någ-

Jag frågar Tuva om Monopol är ett brädspel och då skrattar hon och säger att det är som att svära i kyrkan.

ra tillfällen och det blev hennes väg till Wendelsberg.

I början av höstterminen bjöd Tuva in deltagare på skolan till tea-time, ett sätt att lära känna varandra. Vid någon träff tog hon med brädspel och presenterade för de andra. Nu är de mellan fyra och tio personer som träffas och spelar.

Vad är då ett brädspel? De är ett spel som avgörs genom slumpen, spelarnas strategiska och taktiska val eller en kombination av dessa. Jag frågar Tuva om Monopol är ett brädspel och då skrattar hon och säger att det är

som att svära i kyrkan. Jag ber Tuva beskriva ett spel och ur sin väska fiskar hon upp Coup (kupp) som utspelar sig i ett annat universum. Det går ut på att spelarna bluffar sig fram för att undan för undan driva bort sina rivaler så att det slutligen endast kvarstår en ensam vinnare. Det var detta spel jag var med och spelade. Inte helt lätt att hänga med i alla regler men roligt var det. Jag insåg att det gäller att hålla mycket i huvudet samtidigt, tänka i flera led, att försöka räkna ut vilka kort som ligger i "högen" och att vara strategisk. En utmaning för en nybörjare! Mina medspelare var otroligt skickliga och imponerade starkt på mig.

Generellt om brädspel är att man har en spelplan, kort, tärningar, figurer som representerar olika karaktärer samt markörer som är ett slags redskap för ett visst antal liv eller turer.

Tärningar finns av olika slag och de används på olika sätt. De kan ha nummer eller symboler. Med tärningens hjälp kan man bestämma vilken väg spelaren ska gå in på eller i vilken grad hen ska agera: snabbt, abrupt, eller på ett "perfekt" och snyggt sätt. Det finns alltifrån tresidiga till 100-sidiga tärningar. En eller flera kan användas.

Jag ber Tuva beskriva vad som är positivt med att spela. Hon säger att det finns spel för alla smaker. Att spela är socialt, man får nya vänner och det är ett sätt att umgås. Man lär sig att läsa människor, att tänka målorienterat, att komma ihåg saker i steg, det blir ett flerstegstänk. En spelare måste hålla många saker i huvudet samtidigt, ha en långsiktig planering samt fatta avgörande beslut.

Vi pratar om det finns några negativa sidor med spelande och då säger hon att det kan ta för mycket tid då många spel är väldigt tidskrävande. Jag frågar henne hur man mår efter ett lajv som tagit en eller flera dagar i anspråk. Det är inte ovanligt att spelare hamnar i "post-it"-depressioner, att det tar lite tid att komma tillbaka till vardagen och verkligheten.

"Livet är enklare i ett lajv. Det är lättare att ta till sig en rolls problem än de som finns i verkliga livet. Man blir uppslukad i lajvets värld. Det är förlåtande och välkomnande. Man får misslyckas", säger Tuva och lägger till "det är härligt att få ta på sig alvöronen och springa ut i skogen".

Anneli Simu

Bosse Arnryd tackar för sig och Wendelsberg säger tack till Bosse.

Bosse Bibliotek, wendelsbergare sedan 1992

Bosse Arnryd, ofta kallad Bosse Bibliotek, gick i pension i våras. Hans historia på Wendelsberg sträcker sej ända tillbaks till hösten 1992, då han lämnade Åtvidaberg och började på vår allmänna linje. Personliga orsaker gjorde dock att han den gången valde att avbryta studierna efter ett par månader. Men han hade inte gett upp tanken på Wendelsberg. Han laddade bara

om. Hösten 1993 var han tillbaks och gick tre år på allmänna linjen – i Basgruppen, Människan och Naturen.

Sedan försvann han ett par år, men anställdes av rektor Jan Wennergren som biblioteksassistent på våren 1998. Att vara biblioteksassistent visade sej innehålla många fler roller

I skolans café sålde han mest baguetter, därav det allmänt spridda smeknamnet "Bosse Baguette".

än att sköta om skolans bibliotek. Under årens lopp har han i kortare eller längre perioder fått rycka in i diverse olika aktiviteter: sorterare och systematiserare i skolans arkiv, posthantare, telefonist, receptionist och caféförsäljare. I skolans café sålde han mest baguetter, därav det allmänt spridda smeknamnet "Bosse Baguette".

Men det är naturligtvis i Wendelsbergs bibliotek som Bosse har haft sina huvuduppgifter. Ett bibliotek är en makalös inrättning, och mina erfarenheter av bibliotekarier är att dom är av en alldeles särskild sort. Jag har hittills aldrig träffat på en otrevlig bibliotekarie. Om man frågar en bibliotekarie något, så blir man alltid överraskad av engagemanget som denna lägger ner i sitt jobb. Förutom att man får kvalificerad hjälp att hitta det man behöver, så blir man vänligt bemött och känner sej som en något värdigare människa än innan man gick in på biblioteket.

I denna skara av empatiska biblioteksaltuister har Bosse passerat in perfekt på Wendelsberg.

Hur många pjäsmanus har han inte – med ett leende på läpparna – letat upp, kopierat och levererat till teaterlever under årens lopp? Hur många elever har under årens lopp inte blivit omhändertagna och lyssnade till av Bosse i biblioteket? Och flera gånger har jag pratat med elever som säger att det var ett samtal med Bosse – när dom som osäkra besökare irrade omkring på skolan – som fick dom att bestämma sej för att börja på Wendelsberg.

Bosse har även bott på Wendelsberg sedan 2015, då han flyttade in på "Hildurs", det lilla rummet ovanför Stallgårdens västra port. Här residerade han fram till i somras. Nu finns han i Johanneberg. Kanske blir det en lägenhet i Mölnlycke så småningom. Eller kanske drar rötterna i Åtvidaberg honom åt det hållet. Vi får väl se.

Bosse, vi önskar dej allt gott på den fortsatta resan!

Ola Karlberg

Wendelsbergs fotbollslag 2023. Från vänster: Alaaddin Khaled, Christoffer Sporre, Albin Agerbrink, Mohamad Hajkhamis Amhan, Jesper Lindberg, Buster Nowotny, Abdi Ahmed Omar, Akam Kerim Ali och Murat Karim.

De regerande mästarna fick se sig besegrade

Katrinebergs folkhögskola kunde äntligen återuppta fotbollsturneringen Dagen lång. Den 29/11 2022 var det så dags efter några års uppehåll. Senaste det blev spel var i december 2019 men då fick spelet avbrytas då strömmen försvann i flera timmar, och eftersom idrotts-hallen på folkhögskolan inte gick att använda var det bara att åka hem.

Året innan, 2018, avgick Wendelsberg med seger efter en dramatisk golden goal-seger, så vi var fortfarande regerande mästare. Årets upplaga inleddes bra med gruppseger efter bland annat seger över Katrinebergs personallag. Vårt lag hade samlat 9 deltagare från sex olika klasser på Wendelsberg. Slutspelet inleddes

med kvartsfinal som vi vann övertygande. I semifinal fick vi möta Katrinebergs elevlag. En match som var jämn och ganska avvaktande där vi till slut fick se oss besegrade.

I finalen blev det en intern uppgörelse mellan Katrinebergs personal mot elevlaget. Rutinen segrade så personalen fick höja segerpokalen. Samma lag som vi inlett dagen med att bese-gra. Trots att vi var så nära att behålla titeln var vi ändå nöjda med att dagen. Att få träffa deltagare och personal från andra folkhögskolor gör bara det resan värd.

Hans Hammarström

Wendelsbergs Samhällsgrupp samlade omkring Joakim Järrebring (S) från Alingsås som berättade om riksdagens arbete.

Samhällsgruppen i riksdagen

Samhällsgruppen gav sig en torsdag i februari iväg till riksdagen, som vi numera gjort flera gånger. Det speciella denna gång var att riksdagen uppmärksammade Rysslands angrepp på Ukraina. Talmannen Andreas Norlén höll ett anförande riktat till Ukrainas ambassadör i Sverige som avslutades med stående applåder, även på åhörarbänkarna. Ett mycket ovanligt tillfälle då total tystnad ska råda på åhörarplats. Men innan besöket hade gruppen fått tillfälle att besöka livrustkammaren på Stockholms slott där en annan maktstruktur manifesterades.

På riksdagen blev gruppen guidad och förutom minnesstunden och voteringar fick vi besöka det som en gång var första kammaren – med inredning från Wendels gamla snickerifabrik i Mölnlycke – och diskutera besluts-

nivåer i ett utskottsrum. Besöket avslutades med en timmes samtal med riksdagsledamot Joakim Järrebring (S) från Alingsås. Frågor om Nato, kriget i Ukraina, elpriser, inflation, konsumenträtt, bristen på stöd till folkbildningen, att följa partipiskan, påverkansmöjligheten för en enskild riksdagsledamot dryftades. Vi samlades 07.10 och återvände trötta 22.00 på Göteborgs central – men något klokare.

Hans Hammarström

Fotograf: Karolina Börjesjö

Det blåser på månen

Skall man utbilda sig i skådespeleri måste man framträda för riktig publik. Vad är då riktig publik kan man undra? Jo – det är publik som tagit sig hemifrån och betalat för biljetter för att se teater. De som tagit sig hemifrån för och köpt biljetter för att titta på släktingar eller goda vänner som spelar teater är väl också riktig publik. Men de är inte riktigt lika nyttiga för de som utbildar sig i skådespelaryrket. På Wendelsberg vill vi se till att kursdeltagarna på teaterutbildningarna får möjlighet att möta riktigt nyttig publik genom att varje år presentera två stora produktioner som riktar sig till samma publik som de yrkesarbetande teatrarerna gör. På hösten gör vi en barnteaterproduktion och vid nyår en revy. Varför barnteater och revy – frågar man sig kanske. Ja, det beror helt enkelt på att till dessa två typer av föreställningar går det att, en mil utanför Göteborg, få ihop så mycket publik så att det räcker till 15-20 föreställningar.

Det är inte enkelt att göra teater och barnteater är svårare. Rent krasst är det ju så att skådespelare och andra teaterverksamma gärna vill ha publik – det går inte att komma ifrån att det är publiken som försörjer en. Då vill man ju också att barn tidigt får lust att se teater även som vuxna – då de får bestämma själva – att de skall gå hemifrån, köpa biljetter och tycka att det är värt besväret. På det viset får de som sysslar med barnteater ett alldeles särskilt ansvar för teaterns framtid.

Det var nog först på 1960-taket som man började ta barnteater på allvar. Då ville man vända sig från den tidigare barnteaterns sagoteman och – som man tyckte – de billiga effekterna som att jaga skurkar i publiken eller låta barnpubliken skrika svar till fåniga frågor som ställdes på scenen.

Barnteatern skulle, menade man, ta upp situationer i barnlivet som kunde vara besvärliga i stället för att ignorera dem. Man skulle inte

värja för frågor om föräldrar som separerar, om döden och att barn faktiskt både kan mobba och bli mobbade. I samtalen om barnteater underströks det ofta att barn faktiskt tål att se teater om svåra saker.

Barn tål mycket. Det är sant. Men för teaterns framtid är det också viktigt att barn njuter av

bok, som kom ut 1944. Boken handlar – i korthet – om två systrar vars far blir tillfångatagen under ett krig i diktaturen Bombardiet. Med hjälp av lite trolldom, två djur från en djurpark, en infödd danslärare och två korkade tunnelgrävare lyckas de befria fadern och i en farlig situation tar ett av djuren, med det egna livet som insats, livet av Bombardiets diktator Hula

Fotograf: Karolina Börjesjö

att se teater. Teaterhuset får inte bli ett ställe som förknippas med en och en halv timmas beskrivning av lidande. Teatern måste förknippas med upplevelser som är lite större än det vardagliga livet. Även om pjäsen man ser behandlar viktiga och kanske tunga frågor, så måste föreställningen vara underhållande. Den unga publiken måste gå därifrån och önska att de snart får komma tillbaka. Det är svårt att hitta pjäser som uppfyller all de här kraven. Men det går.

Det blåser på månen - blev hösten 2022 den pjäs som uppfyllde alla kraven på bra teater för barn. Pjäsen duger förresten bra för vuxna också. Förlagan till pjäsen är Eric Linklaters

Hu. Boken kommenterade naturligtvis Hitlertyskland under andra världskriget men har också en absolut parallell i det ryska anfallskriget mot Ukraina.

Böcker är inte teater. För att bokens text skall bli teater måste den bearbetas. Det betyder oftast att texten måste krympas och att en del av läsupplevelsens bilder måste förvandlas till handling. Föreställningens regissör, Bosse Widdell, förvandlade bokens text till teater och såg tillsammans med sin regikompanjon Jesper Åvall till att föreställningen blev ett spännande och underhållande stycke teater om diktators fasor och personligt mod.

Fotograf: Karolina Börjesjö

Regissörerna använde sig av en hel del saker som föraktades då – när teater för barn började tas på allvar. Tårtor kastades, människor jagade varandra och slagsmål utbröt. Men sådant skymmer inte budskapet. Det gör det däremot möjligt att stå ut med det tunga och ta budskapet till sig.

Man kan eventuellt mena att föreställningens budskap är väl enkelt. Bara man befriar ett par fångar och tar livet av diktatorn så är allt frid och fröjd. Men så enkelt framställdes det faktiskt inte. I samma stund som diktator Hula Hu dör jublar massorna och man förstår att en av Hula Hus medlöpare snabbt byter sidan och förmodligen kommer att ta över. Om inte andra idéer slår rot bland befolkningen. Det begrep den unga publiken.

Handlingen i en pjäs som Det blåser på månen utspelas på många olika ställen. I ett småborgerligt officershem, i en liten stadsidyll, i en djurpark, på diktatorns kontor, i fängelsehållorna, på en borggård och på ett torg. Har man en teatervan vuxenpublik i salongen kan man lösa

alla miljöerna mycket stiliserat. Det är inte ens säkert att man behöver några scenbyten. Det stiliserade och sparsmakade uppskattas ofta av de vana teaterbesökarna. Med en barnpublik är det annorlunda. De vill ha något spännande att titta på och scenografin får gärna röra sig – så man ser förändringarna. Sådana önskemål vill vi gärna tillgodose på Wendelsberg teater.

Vi byggde återigen en sju meter bred vridscen med möjligheten att dra ut officersfamiljens lägenhet och vrida fram alla pjäsens miljöer. Bygger man en diktaturstat på 31 kvadratmeter, så blir den tung. När alla föreställningarna var spelade och scenograferna revs fanns spåren av vridscenens hjul kvar som diken i det ordinarie scengolvet.

Skall det fortsätta så här behöver Wendelsbergs teater en permanent vridscen.

*Sven Östberg
Scenograf och verkmästare i snickeriet*

Erik Gladh på Teaterlinjen är både förvånad och nöjd över de nya duscharna på tredje våning.

Duschar med förgreningar

På tredje våning i huvudbyggnaden är det mesta sig likt också för den som bodde där på ett annat årtusende. Det är för att man skall känna igen sig när man kommer på återbesök efter kanske tjugofem eller femtio år, brukar vi säga. Eriksgatorna med sina landskapsrum är ett frosseri av nostalgi och nationalromantik. Men det klart att en del har hänt sedan förr. Kamratförbundet har inte minst medverkat ekonomiskt till att vi kunnat uppdatera och renovera samtliga toaletter till nuvarande millenniumstandard och det är många glada och tacksamma för.

Ett par veckor före jul upptäckte vi av en ren slump att det uppstått sprickor i duschutrymmenas ytlager, det vill säga i våtrumsmattorna. Med tanke på hur mycket det duschas nu för tiden var det inte svårt att räkna ut att en

del vatten nog försvann ned i golvet. Det bara skulle vara en tidsfråga innan man skulle få sig en enklare dusch även på plan två fast det ju inte är meningen. Det var inte läge att lappa och laga mer då den metoden redan använts till vägs ände.

Så mitt i skinkkoket och julstöket blev det till att riva ut allt i de båda duschutrymmena och med blåslampa jaga fram en firma som i mellandagarna kunde tänka sig att flytspackla, sätta våtmattor på väggar och golv och en hel del annat som uppstår när man river i gamla hus. Någon dag in på det nya året stod allt klart och nöjda deltagare kan nu både duscha och borsta tänderna i skinande nya utrymmen. De nya duschväggarna glänser i orange som minner oss om 1970-talet. Någon måtta får det ju vara på nymodigheterna.

Rektor Sören Eriksson och övervakningsmästare Patrick McAvey inspekterar Mellangårdens olika tak och planerar för placering av omkring 400 solpaneler.

Insamling med hopp om en solig framtid

Redan för mer än tjugo år sedan talade den dåvarande skolstyrelsen om möjligheten att installera solpaneler på Wendelsberg för att hämta ner energi från den väldiga källan där uppe i skyn. Men tekniken hade inte kommit så långt och det var ur Wendelsbergsperspektiv som så ofta ofattbart dyrt. Så solen lades så att säga på is ett tag. Det blev å andra sidan ett väldigt bergvärmeprojekt istället som vi haft stor glädje av. Sannolikt en klok prioritering när man ser på det så här i efterhand.

För fem år sedan var det nästa skolstyrelses tur att få ett solcellsprojekt på bordet. Nu handlade det om att lägga hybridpaneler på Mellangårdens tak och skicka ner solvärmen i de nu näs-

tan tjugo år gamla borrhålen där temperaturen börjat sjunka med en oroväckande hastighet. Men det lät allt bra dyrt då också och osäkerheten var stor kring hur mycket det egentligen skulle hjälpa i sista änden. Styrelsen valde istället att borra fler och djupare hål i berggrunden, byta ut bergvärmepumpar och förstärka med ett par elpannor. I öppna spisen i huvudbyggnaden monterades det mer symboliskt in en insatskamin där livs levande flammor värmer oss när det är som kallast. Också detta får i efterhand anses varit en klok prioritering. Utifrån husens beskaffenhet tycker vi nog att såväl värmens omfattning som kvalitet aldrig känts pålitligare. Oljepannan står tyst kvar där nere i pannrummet och i ett annat utrymme finns

en slatt olja kvar. Vår ambition är att den aldrig mer skall behöva starta och när vi känner oss än mer trygga med det nya systemet så skall både oljepanna och tank saneras för att sedan hamna på deponin.

Men tillbaka till solpanelerna. För nu har dom blivit än mer effektiva och öppnar nya möjligheter inför framtiden. Som alla andra har vi på skolan jagat kilowattimmar på senare tid. "Varje kilowattimme räknas", har det hetat och precis så är det. Särskilt på Wendelsberg där vi varje år totalt förbrukar omkring en miljon kWh. Det är enkelt att räkna med just en miljon. En miljon gånger en krona är en miljon kronor och en miljon gånger 2,50 kr blir två och en halv miljon kronor, och så kan man hålla på. Då har vi ändå inte räknat med moms, andra avgifter eller kostnaden för överföringen av elen. Många kronor blir det tillsammans även om det är svårt att veta innan precis hur många. Det blir för det mesta en överraskning då elpriset likt en amöba förändras från en dag till en annan. Det känns olustigt, minst sagt.

Något överraskande visade det sig att vi har en betydande elförbrukning under de månader då solen i allmänhet lyser som mest. Eller så konstigt är det kanske inte då Wendelsberg oftast sjuder av liv också under sommaren. Det är som oftast fullt i boendet, köket levererar och många behöver duscha. Hög förbrukning under sommaren gör att solpaneler kan bli än mer lönsamma. Under sommaren skulle vi med paneler på Mellangården kunna täcka behovet av el med omkring 30 procent och på helårsbasis med ca 12 procent. Det är mer än vad det låter, framför allt i pengar.

Så nu hamnade panelerna på skolstyrelsens bord igen och faktiskt har de redan hunnit fattat ett historiskt beslut. Tredje gången gillt som det brukar heta.

Projektet är redan igång och i den bästa av världar kan vi både laga mat, duscha, ladda telefonen och en och annan bil med hjälp av solenergi fram emot sommaren. Solpanelerna flyttas nu ut från styrelsens bord till Mellan-

gårdens tak där omkring 400 solpaneler kommer att trängas på en yta om ca 600 kvm. Med ny modern teknik kommer vi att kunna använda solenergin som tas ned på Mellangårdens tak också i Huvudbyggnaden som använder mycket el även under sommaren. Systemet är också förberett för att vi framtiden i batterier kan lagra el när solen står som högst på himlen för att kunna senare användas när solen går i moln.

Innan panelerna läggs på plats behöver vi nog lägga ny papp på taket som legat lite olika länge beroende på vilket tak vi talar om. Den yngsta pappen har nyss fyllt 20 år och den äldsta har nog passerat 40 eller om det var 60 år. Ingen vet säkert. Hur som helst är det nog klokt att byta innan panelerna läggs på plats för förhoppningsvis lång tid framöver.

Det känns fint med ett projekt som tar sikte på framtiden och de många möjligheter som solenergin har att bjuda. En del redan kända men förmodligen också en hel del som vi ännu inte förstår. Som oftast när det satsas på tekniska innovationer vet vi att vi ligger efter redan från start. När panelerna är på plats kommer det sannolikt att finnas än mer sofistikerade lösningar på marknaden. Men med det system vi satsar på nu kommer vi att vara väl rustade för att kunna koppla på nya lösningar under översiktlig framtid. Projektet som helhet kommer att landa på dryga tre miljoner kronor. Elprisets utveckling är den stora osäkerhetsfaktorn, men oavsett elpriset kommer satsningen att ge vinst inom några år. Bortser man ett ögonblick från ekonomin så är det dessutom ett stort kliv framåt i våra gemensamma satsningar på förnyelsebara energi och det är minsann ingen liten sak i dessa tider.

För att kunna genomföra projektet behöver vi låna pengar men vi jagar också bidrag från olika håll. Kamratförbundets styrelse har därför beslutat att årets insamling skall gå till att stötta det redan beslutade solpanelsprojektet. Välkommen med ditt bidrag!

Sören Eriksson

Stolpe med grind fick sig en återkommande omgång när sopbilen genade lite för snävt

Inte nu igen ...

Det är oklart hur många gånger det genom åren skrivits om hur olika fordon på sin väg in på Wendelsbergs område kört in i grinden med tillhörande stolpverk.

Lastfordon av olika slag har återkommande mejat ned såväl stolpar som grindar. På den tiden överhänget på grinden fortfarande fanns kvar var det mer eller mindre ett stående inslag. Alla chaufförer lika förvånade och oförstående över att just deras ekipage inte gick in genom porten. Fast i många fall hade de nog gjort det bara fordonet manövrerats på ett annat och kanske mer försiktigt sätt.

En halkig dag i december, när fru tillika f d skolsekreterare Berit Eriksson, tittade ut genom fönstret, kunde hon med lätt förhöjd puls se när den annars så smidiga sopbilen försökte sig på en annorlunda backningsmanöver. Sannolikt på grund av rådande halka och för att undvika att annars köra fast med allt vad det kan innebära för en redan stressad renhållningsarbetare. Det gick sådär, bilen gled in i den järnsmidda grinden som plötsligt antog ny form. Stolpen som grinden sitter fast i och som består av minst tre olika delar av bohuslänsk granit vreds ur sitt läge men stod dessbättre kvar. Tur var det för på toppen av stolpen tronar den örn i brons som Kamratförbundet samlat in pengar till och som kom på plats så sent som våren 2022.

Men som man ofta säger, det kunde varit värre. Händelsen är anmäld och skadorna möjliga att åtgärda. Vi hoppas att vi hinner med det innan det är dags igen ...

De traditionsenliga jullekarna är alltid lika populära. Här under ledning av Ola Karlberg.

Kalas!

Det talas ganska ofta om folkhögskolans särskilda pedagogik. Två vanliga tillfällen för sådant tal är i högtidstal vid folkhögskolors jubileer och när stat och kommun vill skjuta över ansvaret för att utbilda människor som har haft det svårt för den skola som brukar kallas vanlig. Sanningen är förmodligen den – att folkhögskolan inte har någon alldeles särskild och undergörande pedagogik. Även folkhögskolan måste förlita sig på den gamla tjötpedagogiken. Vill man lära sig något måste man öva och att öva innebär oftast att upprepa. Inte särskilt kul – i sig.

Fast – det är klart att ibland fastnar saker i huvudet omedelbart. Det beror ofta på att det man hör är alldeles häpnadsväckande eller fullständigt oväntat. Det kan till och med gå lätt om den som berättar, är en sorts person man aldrig tidigare stött på. Antalet repetitioner kan minska starkt om man är på gott humör. Särskilt om man är på gott humör tillsammans med kamrater. Nyfikenhet är också till stor nytta. Det kan vara så, att just dessa

saker, kan vara folkhögskolans särart – ofta kallad pedagogik.

På Wendelsberg talas det ideligen om att livet är en spännande anordning. Även när livet är komplicerat. Ständigt påpekas det – att ju mer man kan desto roligare har man, trots att livet inte precis blir enklare. Skrattar man mycket behöver man inte repetera så många gånger. På det hela taget så handlar det om att hålla glädjen och nyfikenheten i gång och att skratta mycket. För att inte tala om att öva sig i att njuta av livet.

I Wendelsbergs kurs för livsnjutning ingår sju ordentliga övningar i att gå på fest. Premiärkalas, höstfest, lucia, julfest, vårfest, cricketbal och bullfest. Namnen på tillställningarna är kryptiska men innehållet är ganska likartat – umgänge, mat, underhållning och gärna dans. Eftersom Wendelsberg är fientligt inställt till det utbredda användandet av alkohol så är kalasandet särskilt viktigt. Det har ett särskilt värde i att ge en möjlighet att öva sig i att kalasa

utan alkohol. Det gamla talesättet – den nyktra glädjen är allt en bra konstlad glädje – motarbetas med kraft.

De flesta festerna på Wendelsberg faller ju sig naturliga. Det är klart att man behöver en välkomstfest. En höstfest behövs givetvis för att lätta mörkret. Lucia- och julfester hör ju till livets självklarheter. Väntan på våren kan vara tung. Då hjälper en vårfest. Men cricketbal – vem i hela världen behöver en cricketbal? Alla behöver en cricketbal! Det är nästan vetenskapligt bevisat.

Anledningen till att det infördes cricketbal på Wendelsberg är komplicerad. Det började med att rektoren i slutet på 1980-talet – Jan Wennergren – och nuvarande gammelrektor Sven tyckte att en fest med styrdans skulle öva kursdeltagarnas sociala förmågor alldeles särskilt. Men på en seriös folkhögskola styrdansar man inte utan särskild anledning. Det gällde alltså att hitta en godtagbar anledning att ta hit ett storband och talka golvet i Hörsalen. Idrott! Idrott duger som ursäkt för nästan allting. Raskt uppfanns Varpaklubben Pekken och tanken på en varpaturnering med avslutande bal. Planen sattes aldrig i verket efter som Jan och Sven kom på att det nog kunde finnas de som skulle ta varpakastandet på allvar och kräva en komplicerad och seriös inställning till tävlandet. Både Jan och Sven saknade dessutom förståelse för tävlandets tjusning, så varpaklubben VKP lades omedelbart ned.

Cricket! Det finns väl inte en människa som vill spela cricket? Kring denna egenartade sport finns ju dessutom ett skimmer av snits och stil som går väl ihop med supé och dans. Wendelsbergs Cricketclub – WCC – uppfanns raskt och börjar sin verksamhet med att sätta upp anslag i skolans korridorer om att man vunnit över Nya Zeeland på wallover, eller att man efterlyste ett slagträ, senast

iakttaget i biblioteket. Anslag om bidrag till klubbens understödsfond förekom även. Idén var att ge en bakgrund till firandet av klubbens 100-årsjubileum och få möjligheten till storslaget kalas med styrdans till storband – utan att faktiskt behöva idrotta.

Tillfälligheterna ville dock annat. Redan första året med cricketbal utmanades Wendelsberg Cricketclub av Bangatans Cricketclub. Bangatans Cricketclub bildades bara ett par dagar efter att cricketbalen annonserades. Initiativtagaren, Anders Olsson, studerade på Wendelsberg. Han bodde för övrigt på Bangatan i Göteborg.

Bistra miner hos lärare Jesper Åvall och Bo Widell inför stundande drabbning.

Cricketpubliken är samlad i för dagen lämplig utstyrsel.

Nu blev det komplicerat. Ingen i personalen på skolan, som förutsattes vara medlemmar i WCC, hade någonsin spelat cricket. Regelbok, slagträn, skydd och annan utrustning fick hastigt skaffas från Lilywhite's i London. Personallaget träffades ett par gånger för att försöka begripa sig på spelet. Då speltekniken var svårbehärskad las det i stället rätt stor möda på spelarklädseln.

Matchen startade en solig torsdagseftermiddag, kl. 14.00. Första paus för te hölls 14.10. Bangatans Cricketclub vann. På kvällen delades vandringspriset – WC-coppen – ut i samband med firandet av WCC:s hundraårsjubileum. Efter en trerätters cricketsupé dansades det till storband. En idrottslig succé.

Så har det fortsatt. Varje år spelas det match mot Bangatans Cricketclub, sammansatt av studerande, och WCC, bestående av skolpersonal. Bangatan brukar segra – vilket är bra för stämningen på skolan. På kvällen firas WCC:s 100-årsjubileum, det äts och dansas till storband. Ett par veckor innan själva festen föregås den av cricketträning och övning i styrdans.

Cricketspelandet har någon gång ifrågasatts av obetänksamma personer. Varför måste vi spela ett urtrist bollspel som ingen förstår sig på?

Gissa höstfestens senaste tema?

Varför kan vi inte ha en helt vanlig brännbollsturnering – som normala skolor har? Svaret är enkelt. Studerar man på Wendelsberg skall man få vara med om sådant man inte väntat sig och som man förmodligen inte får vara med om någon annan stans. Man får både syssla med andragradsekvationer och dansa foxtrot till storband. Samma dag om det vill sig. Wendelsberg utbildar ju – som jag hoppas du vet – världsförbättrare och livsnjutare.

*Sven Östberg,
gammelrektor och rädd för hårda cricketbollar*

Återvändaren Ali grottade ner sej i arkivet

Ali Jasim var elev på Wendelsbergs allmänna linje i två år, 2018–2020. Därefter kom han in på ämneslärarutbildningen i Karlstad, med inriktning historia och religion på gymnasiet. När det i höstas blev dags att skriva examensuppsatsen i historia – med didaktisk inriktning – hörde han av sej till oss.

Ali var intresserad av att skriva något om Wendelsbergs första tid, eftersom han är fascinerad av folkrörelser och folkhögskolor, och speciellt pionjärer.

Här på skolan blev han insläppt i arkivet av Sven Östberg, och snart stod avgränsningen klar för Ali. Han skulle koncentrera sej på Wendelsbergs första 20 år, 1908–28, som ju verkligen var en pionjärtid! Varför ville den lilla nykterhetsrörelsen NGTO starta en folkhögskola? Vilka idéer hade man om utbildningen på skolan? Hur kom det att se ut med ämnen och kurser? Det är frågor som Ali besvarar i sin uppsats.

Nu är den godkänd och har titeln Nykterhetsrörelsens egen folkhögskola. Den nyfikne kan lätt hitta den på nätet. Googla på titeln och Ali, så dyker den upp.

Ali Jasim har tillbringat timmar i Wendelsbergs arkiv, något som mynnat ut i examensuppsatsen Nykterhetsrörelsens egen folkhögskola.

Det är en nöjd och lättad Ali som besöker oss på skolan när uppsatsen blivit godkänd. Jag passar på att fråga honom vad som fick honom att vilja bli lärare?

– Intresset för historia och religion växte under tiden på Wendelsberg. Jag inspirerades mycket av lärarna, och speciellt Peter Dahl, som jag hade i samhällsvetenskapliga ämnen. Sedan gillar jag förstås att se ungdomar utvecklas. Jag vikarierade en termin på Ekdalaskolans högstadium i Mölnlycke och fick mersmak!

2026 beräknas Ali bli klar med lärarutbildningen. Vi önskar honom all lycka i det framtida jobbet!

Ola Karlberg

Glada deltagare som alla läst den mycket tänkvärda och intressanta boken Ålevangeliet. Från vänster ser vi Gabriel Borba Canale, Eric Douanneh, Kevin Thour och Theo Peterson.

Litteraturseminarier och bokfrukostar

Någon gång tidigt på nittiotalet startade det som skulle komma att bli en mångårig tradition på Wendelsberg. Det handlar om litteraturseminarier, och även om formen och innehållet har ändrats lite grann genom åren, så är det i allra högsta grad fortfarande en levande och uppskattad aktivitet.

Idén är att det finns ett antal böcker att välja mellan, och att man först läser och sedan träffas och samtar kring boken.

Under läsåret 91/92 var det två seminarier på hösten och två på våren, och det fanns fyra

böcker att välja på vid varje tillfälle. Istället för att varje klass skulle läsa just den bok som svenskläraren hade valt så samarbetade fyra lärare så att eleverna fick större frihet att välja bok. Varje elev på allmän linje skulle vara med på minst ett tillfälle per termin, men gärna två.

På hösten lästes svenska och nordiska böcker, och på våren europeiska och utomeuropeiska böcker.

Dom följande åren växte antalet titlar att välja på vid varje omgång och fler lärare blev inblandade i litteraturseminarierna, och dessutom tillkom uppgiften att skriva en recension. Varje termin presenterades bokvalen vid

en samling i hörsalen, och några dagar senare sattes det upp listor på anslagstavlan där man skulle skriva upp sig på den bok man hade valt. Det var begränsat antal deltagare på varje bokval, och först till kvarn. Följaktligen blev det också stor trängsel och kö i hallen på postrasten den dag listorna sattes upp. En och annan kom fram för sent och fick skriva upp sig på en bok som man kanske egentligen inte ville läsa.

Det rullade på i många år på ungefär samma sätt, men så plötsligt kom det något som kasta- de om det mesta... Våren 2020 blev det ju som bekant pandemi, och undervisningen fick be- drivas på distans. Först verkade det inte som om det skulle gå att genomföra bokseminarier alls, men så dök det upp en digital lösning. Böckerna presenterades nu med en liten kort film som varje lärare fick spela in, och såväl bokvalet som själva seminariet skedde digitalt.

Efterhand som pandemin blev mer av en ny vardag så kom undervisningen och därmed även litteraturseminarierna att återta sin gamla vanliga form. Emellertid visade det sig att en del bra saker hade upptäckts när vi tvingades göra saker på andra sätt än förut. Vi har fort- satt att presentera böckerna digitalt med kor- ta (och ganska tafatta) filmer som varje lärare spelar in. Själva bokvalen och recensionerna sker också helt digitalt fortfarande, och vi har ändrat så att det inte längre finns ett maxtal på antalet deltagare som väljer samma bok. Blir det för många för att ha en bra diskussion så delar vi hellre gruppen i två.

En del andra förändringar har också skett på senare år. Numera deltar Skolscenen och Lä- rarassistent på en del seminarier, vilket har bidragit till att det blir ännu fler möten där vi träffas och pratar, förstår varandra och utbyter tankar. En annan förändring är att till läsårets sista bokseminarium röstas titlarna fram från deltagarnas förslag. Och sedan i höstas har vi ett uppskattat koncept med bokfrukost med kaffe, te och frukostmackor medan vi samtalar om boken. Men i övrigt så rullar litteraturse- minarierna på ungefär som dom har gjort dom senaste tre decennierna.

Emma Liljeberg

Marianne Källman

– den omtänksamma kamreren

Kortfattat – Marianne Källman kom till Wendelsberg i november 1991. 2016 pensionerade hon sig. 2022 avled hon. Men det finns verkligen mycket mer, och väsentligare saker att minnas kring henne.

Det fanns – långt in på 1980-talet – en föreställning om att en folkhögskolerektor skulle kunna sköta allt väsentligt på en folkhögskola. Det hade möjligen fungerat en gång. Men det var ganska länge sedan. Rektorerna hade av många anledningar fortsatt att försöka sköta allting ett bra tag efter det att det inte gick. Så var det även på Wendelsberg. Men till sist blir uppgifterna övermäktiga. Då kom Marianne.

Marianne anställdes i första hand för att sköta skolans ekonomi. Den som skall ta hand om en folkhögskolas ekonomi behöver ha ett lugnt och stabilt nervsystem. Den ekonomiska situationen på en folkhögskola är sällan god, men emellanåt är den sämre. Då och då är den till och med usel. Det går i vågor och har mycket med statsbidraget att göra. När Marianne började sin anställning på Wendelsberg var ekonomin sämre. Men det tycktes inte oroa Marianne något nämnvärt. Hon var väl van vid arbetsplatser med elastisk ekonomi. Hon hade varit kamrer på Helsingborgs Stadsteater.

En vanlig föreställning om kamrerer – Marianne var noga med att hon var kamrer, ekonomichef tyckte hon var en löjlig titel – är att de hatar utgifter och att de avskyr underskott. Marianne gillade inte heller underskott men hon var verkligen inte beredd att ta till drastiska åtgärder för att rädda ett bokslut idag som skulle kunna ställa till det i framtiden. Vid ett tillfälle när Wendelsbergs ekonomi hotade att

hamna i läget usel, så talades det om att skolan behövde minska den allra tyngsta utgiftsposten – lärarlönerna. Då sa Marianne nej. Färre lärare och större elevgrupper kommer att rädda årets bokslut men det kommer att medföra en sämre skola, vilket snabbt kommer att stå klart för de sökande och leda till ett sämre deltagarunderlag med en ännu sämre ekonomi som resultat. Det var bättre att ta ett underskott och skjuta på en välbehövlig renovering ett år än att äventyra skolans goda rykte. Menade Marianne, som inte heller trodde att ett köpstopp på blyertspennor och radergummin skulle hjälpa mot ett annalkande underskott.

Annars var Marianne inte särskilt förtjust i att skjuta på renoveringar. Marianne Källman gillade att renovera fastigheter. Hon hade dessutom inget emot att ta sig an väg-, mark- och avloppsarbeten.

Marianne trivdes i sällskap med "gubbar" i arbetskläder. De förstod sig på varandra. "Gubbarna" hanterade aldrig Marianne nedlåtande. Det skulle aldrig falla dem in att antyda att hon inte skulle begripa sig på byggnadstekniska frågor. Och om de till äventyrs skulle antyda det – så verkade det som om Marianne vägrade att begripa den saken.

Vid ett tillfälle skulle skolan teckna ett nytt avtal kring en mer avancerad kopieringsmaskin. Marianne skötte affären men av en händelse hamnade rektorn – motvilligt – i förhandlingen. Försäljaren vände sig då hela tiden till rektorn med förklaringar och argument. Han ignorerar Marianne fullständigt. När affären var klar och försäljaren gått sin väg, kunde rektorn inte låta bli att fråga Marianne om hon inte

När Marianne firades av på Wendelsberg fick hon skjuta av ett kanonskott till sin egen ära. Onödigt, tyckte Marianne på kamrersvis men fann sig som alltid i situationen.

blivit irriterad av att bli ignorerad. Marianne blev mycket förvånad. Hon hade inte märkt någonting.

En "gubbe" som Marianne hade en alldeles särskild kontakt med var Nisse Johansson. Han började renovera matsalsmöbelen, för skojs skull, när han var i 80-årsåldern och fortsatte sedan med att reparera huvudbyggnadens fasader och annat som krävde stor snickarkompetens. Marianne och Nisse löste många renoveringsproblem tillsammans – på tak, i källare, på vindar och på byggnadsställningar. När Nisses hjärta, 20 år senare, drog honom bort från det dagliga arbetet på Wendelsberg blev Thomas Larsson den nya renoveringskamraten.

Vid ett kort möte kunde man kanske uppfatta Marianne som något fast eller kanske till och med en smula sträv. Principfast – det var hon.

Rättvisa månade hon om. Rättfram var hon också – och omtänksam. Både när det gällde hus och människor.

När Marianne sett till att alla Wendelsbergs hus var i bättre kondition än de varit sedan 1883 och skolans ekonomi var något så ovanligt som – god – beslöt hon sig för att dra sig tillbaka. Hon flyttade till Lund, där hon en gång studerat juridik och också träffat sin make Rickard.

En folkhögskolerektor har oändligt mycket att oroa sig för. Men med en Kamrer Marianne i rummet intill minskar bekymren betydligt. Det är gott att ha haft det så.

Sven Östberg, gammelrektor

Från vänster: Eva Selander, lärare, och föreläsarna Ann och Jolin Heen.

Tillsammans besegrade vi missbruket

Det var rubriken på en temadag på Wendelsberg i oktober. Medverkande och i centrum för dagen var Jolin Heen och hennes mamma Ann. Jolin är före detta elev på skolan då hon gick Projektbildaren för många år sedan. Hon växte upp med två missbrukande föräldrar. Efter att pappan gått bort i sviterna av tungt narkotikamissbruk förstod hon att även mamma Ann missbrukade. Jolin bestämde sig för att gå en annan väg. Hon gick i stödgrupp för barn till missbrukare, blev medlem i Ungdomens Nykterhetsförbund och sökte in på IOGT-NTO:s folkhögskola Wendelsberg. Idag arbetar hon

bland annat som spinninginstruktör och föreläser om sina erfarenheter tillsammans med mamma Ann som efter många år tagit sig ur sitt missbruk.

Det är svårt att ta del av en sådan historia utan att bli berörd. Men Jolin och hennes mamma rider inte på känslor utan går från klarhet till klarhet. Saker och ting är som de är och om man bestämmer sig för att inte driva med strömmen och istället tar tag i problemen så går det. Vägen är inte spikrak men om man kämpar och tar emot hjälp så finns det alltid hopp. Återkommande i Jolins berättelse är vuxenvärldens oförmåga och ibland ovilja att se när barn drabbas. Om fler såg och reagerade tidigt skulle många barn och unga slippa växa upp under förhållanden som hon gjort. Det är aldrig ditt fel att vuxna missbrukar och det finns alltid hjälp att få, var några av Jolins budskap till de uppmärksamma åhörarna.

Skovård väcker glädje bland deltagarna. Från vänster ses Johan Roos, Felicia Dellenborg och Amanda Lennse

Skovård som kvällsnöje

En mörk januarikväll träffas vi i dagrummet i Huvudbyggnaden för att prata städning, tvätt av kläder samt skovård. Till detta behövdes givetvis också en fika och där bjöd Wendelsbergs kök på ljuvliga kanelbullar (jag lovar, det var riktigt smör i dem!)

Ida-Sofi från allmän linje och med kunskaper om golvmoppar, skurdukar och rengöringsmedel, gav oss en utomordentlig genomgång av hur du städar smart. Med elegans visade hon hur en golvmopp ska svepas över golvet för bästa resultat.

Ämnet tvätt och klädvård tog vi oss an. Våra nyfikna och entusiastiska internatdeltagare lärde sig om vikten av att sortera tvätt efter färg

och typ av material. Ull ska helst inte tvättas alls utan bara vädras, använd inte för mycket tvättmedel, undvik sköljmedel, 40 grader räcker för vanlig tvätt, var några av tipsen som delgavs.

Skovård, ett kärt men försummat ämne, gav aha-upplevelser hos åhörarna. Ur teaterns förråd hämtade jag skor och kängor av olika slag, skinn, läder, nubuck och tyg. Utifrån material fick skorna sig en omgång av skoborsten, en klick skokräm, insmörjning av fett/vax eller minkolja. Med van hand putsade jag upp ett par skinnskor efter att ett lager skokräm lagts på. Förundrat såg deltagarna förvandlingen under putsdukens arbete!

Med dessa nyvunna kunskaper kommer förmodligen både skokräm, fett och impregneringsmedel att inköpas hos närmaste skomakare!

Anneli Simu/husvård

Tre decennier som AL-lärare på Wendelsberg

Detta är mitt sista år som lärare på Wendelsberg. Inte visste jag mycket om folkhögskolan och folkbildning när Ulla Holmlid, lärare och tf. rektor på Wendelsberg, frågade mig om jag var intresserad av en tjänst på skolan.

Jag träffade henne i samband med ett studiebesök som hon hade med sin klass på Ekocentrum våren 1994. På den tiden hade Ekocentrum sina utställningar om miljövänliga produkter och tekniker i lokaler som tillhörde det tidigare S:t Jörgens sjukhus i Hisings Backa. Jag guidade och ledde runt olika grupper från förskolebarn till politiker genom dessa utställningar.

Året dessförinnan hade jag utbildat mig till miljö- och hälsoskyddsinspektör i en påbyggnadsutbildning på Göteborgs universitet. Den dåvarande ekonomiska krisen ledde emellertid till anställningsstopp i stort sett i alla kommuner i Sverige, vilket betydde att jag blev arbetslös efter utbildningen. Jag hade dock en lärarutbildning med mig i bagaget från mitt ursprungsland, Nederländerna, så Ullas förslag till en anställning som lärare på Wendelsberg var lockande; en egen ekologikurs med en egen grupp och ett eget upplägg. Bingo! Hur en folkhögskola fungerade och vad folkbildning innebar fick jag lära mig på vägen.

Ekologikursen genomfördes 94/95 med en avslutande exkursion till Anholt i maj. Inte allting flöt perfekt under det året. Bl.a. fanns det en ständig lokalbrist på Wendelsberg och vi fick på så sätt en ofrivillig men intressant sightse-

ing genom de många utrymmen som skolan hade. Några avhopp blev det också, men vi slutade året med ca 10 nöjda deltagare i gruppen.

Det blev ingen ny ekologigrupp året därpå. Det var få sökanden och dessutom kändes det ensamt och energikrävande att nästan helt och hållet ha ansvaret för en grupp under ett helt år. Jag fick istället fortsätta med en halvtidstjänst och så småningom en heltidsanställning på AL med ämnena naturkunskap, miljökunskap, biologi och geografi.

Till norra Irak/Kurdistan blev vi inbjudna av en f.d. elev och besökte den av Saddam Hussein 1988 gasade staden Halabja och en filial till en svensk folkhögskola i Sulaimaniya.

Utöver själva undervisningen blev det några resor genom åren med anknytning till skolan. Vietnam 2002, Tanzania 2006, norra Irak/Kurdistan 2012, EU-parlamentet 2013 och Svalbard 2017. Syftet med resorna var olika. I Tanzania var vi 4 lärare som besökte bl.a. vår systerskola i Ikwiriri. Till norra Irak/Kurdistan blev vi inbjudna av en f.d. elev och besökte den av Saddam Hussein 1988 gasade staden Halabja och en filial till en svensk folkhögskola i Sulaimaniya. På Svalbard gjorde jag tillsammans

Resan till Irak är en av många upplevelser under mina år på Wendelsberg. Dessutom fick jag för ovanlighetens skull stå i mitten.

med 20 lärare från Norden fältundersökningar under en vecka. Oförglömliga lärorika erfarenheter som jag tar med mig i mitt minne!

Här hemma glömmer jag inte all nervositet inför spexframträdanden. Man var oftast laddad till bristningsgränsen innan man gick ut på scenen för att framföra en mestadels medioker sketch eller låt. Men roligt var det även om det alltid fanns tveksamheter över vad det egentligen var vi sysslade med.

Men låt mig för den delen inte glömma alla de nyfikna, spännande, roliga och unika deltagare jag har mött genom åren. Vissa kommer jag fortfarande ihåg efter alla dessa år. Och somliga kommer ihåg mig. Jag minns att min yngste son för många år sedan inte ville följa med mig längre till stan, eftersom "pappa alltid mötte en tidigare elev som han pratade alldeles för länge

med". Andra har träffats i naturgruppen, blivit ihop, gift sig och fått barn. Sådant kan några år på folkhögskolan också leda till.

Last but not least vill jag tacka all personal jag har mött genom åren. Mycket skratt har det blivit bitvis, men också några tårar när någon av oss har gått bort. Ändå vill jag framföra att humorn är en väsentlig del av det sociala samspillet och för trivsamt på en arbetsplats. Jag har alltid haft med mig skrattet också i klassrummet och jag hoppas att det uppskattades.

Med det avslutar jag detta inlägg och hoppas att Wendelsberg kommer att finnas kvar i all evighet eller i alla fall så länge behovet finns.

Wil Coppen

Insamling 2022

Lena-Marie Ahl
Gudrun Aldén
Kenneth Alm
Snickar Britta Alm
Bertil Andersson
Birgitta Andersson
Lars-Erik Andersson
Ulla Andersson
Gunilla Arneström
Göran Andreasson
Sonia Andreasson
Bertil Aronsson
Carl-Ingel Arvidsson
Rune Arvidsson
Rune Axelsson
Dagny Bengtsson
Sune Birging
Monica Bogren Hansson
Edit Boman
Lars Brink
Peter Burri
Lars Carlsson
Barbro Dahlberg
Håkan Edberg
Jan Edeflod
Ingela Ek-Hedner
Nann-Britt Elfström
Walter Ellsinger
Sonja Emanuelsson
Allan Eriksson
Berit Eriksson
Harry Eriksson
Sören Eriksson
Anita Forsén
Bruno Forsén
Karl-Erik Fredman
Kerstin Frost
Bengt Frostegren
Gertrud Frostegren
Anders Frönell
Inga Frönell
Marianne Glimstedt
Margareta Gustafsson
Tore Gustafsson
Karl V Gustavsson
Jan Helin

Ingvar Holgersson
Ulla Holmlid
Nisse Hägglund
Bengt Isaksson
Karin Isaksson
Petter Jakobsson
Inger Jansson
Nils Jansson
Berit Johansson
Margareta Johansson
Stig Johansson
Tommy Johansson
Ulf Johansson
Anders Jonasson
Eva Lena Jonsson
Kjell-Åke Jonsson
Anita Josefsson
Anna-Britta Jönsson
Gösta Kallin
Ola Karlberg
Aina Karlbom
Gunnar Karlsson
Inga Britt Karlsson
Ingegerd Karlsson
Krister Karlsson
Stig Karlsson
Håkan Kjellsson
Berit Klintbom
Lars Kloberg
Olga Korpela
Per-Arne Krantz
Philip Kristiansson
Marianne Källman
Lars Larsson
Tomas Larsson
Edla Larsson
Solveig Lilja
Maj-Britt Lindahl
Jan Linde
Barbro Lund
Solveig Lundgren Broslätt
Joakim Löfbom
Thomas Löfgren
Ingrid Marting
Lena Modin
Doris Molin
Leif Monell

Ragnhild Nielsen
Gunnel Nilsson
Kerstin Nilsson
Irma Nordangård
Evy Nordström
Ingvar Norin
Ivan Nyström
Dagny Olsson
Dan Olsson
Bengt Olsson
Ingmarie Olsson
Maj Olsson
Märta Peterson
Marie Rehnström
Jan Sandberg
Kjell Schön
Åsa Sifrer Norell
Inga Sigurdardottir Sandberg
Kjell Sköld
Britt-Mari Spännar
Ella-Stina Sturefelt
Jenny Sundell
Anna Lena Sunesson

Maria Svedberg
Marianne Svedin
Claes-Göran Taube
Ann-Marie Thyrman
Ann-Cathrine Tibblin
Karin Tidefors
Sven Torin
Sture Virdebrant
Gunborg Linnéa Vrede
Lennart Västeräng
Marianne Västeräng
Maj-Lis Wahlgren
Margareta Wall
Birgitta Wendeberg
Karin Westerberg-Olsson
Gertrud Widell
Elisabet Widenberg
Margareta Wikström
Lars Öhman
Lisbeth Örgård
Orvar Örgård
Erik Östberg
Sven Östberg

Minnesgåvor 2022

Snickar Britta Alm
Kenneth Alm
Sonja Emanuelsson
Max Enander
Elisabet Enander
Sören Eriksson
Jörgen Fridman
Marianne Fridman
Sol-Britt Grek Johansson
Börje Grek Johansson
Jonas Gunnarson
Görel och Dag med familjer
Inger Karlberg
Ola Karlberg
Anna Karlberg
Britt Larsson
Erik Larsson

Iréne Liljebladh
Anders Liljebladh
Bengt Liljebladh
Clara Liljebladh
Lennart Olsson
Christina Olsson
Annelie Simu Gunnarson
Inger Skoglund
John Skoglund
Anna Skoglund
Kjell Sköld
Margareta Wall med familj
Marianne Wästeräng
Lennart Wästeräng
Susanne Åkesson
Berit Ölmedal
Sven Östberg

Fyrtioen stolar upptagna

Så nu finns det bara etthundraåttiotvå lediga teaterstolar kvar på Wendelsbergs teater.

Du vet väl att du kan köpa dej en alldeles egen av de nya stolarna i salongen?

Med 2.000 kronor stöder du teaterns framtida möjligheter på Wendelsberg. Vänd dej till skolans expedition så får du veta hur du går till väga för att bli ägare till en egen teaterstol och få ditt namn på en vacker mässingsskylt på stolsryggen.

Sponsrade stolar:

Håkan Kjellsson
Stig Kroon
Ing-Britt Kroon
Helmer Svärd
Inge Teodorsson
Barbro Högberg
Sven Östberg
Ingela Wennergren
Jan Wennergren
IOGT-NTO Vetlanda
Maj Olsson
Lizzie Andersson
Bojan Sjöqvist
Sören Eriksson

Ulf Magnusson
Marianne Källman
Berit Eriksson
Börje Johansson
Erik Östberg
UNF Kravall
Marianne Ellsinger
Walter Ellsinger
Inga-Lill Elofsson
Siv Engberg
Bengt Frostegren
Karin Isaksson
Birgit Johansson
Stig Johansson

Evvy Nordström
Gunborg Vrede
Aina Folkesson
Kjell Sköld
Thomas Löfgren
Sture Hallbert
Bengt Isaksson
Britta Isaksson
Sonja Emanuelsson
Joakim Löfbom
Doris Molin
Sture Virdebrant
Fatah A-Hussein Ali

Deltagare VT 23

Allmän linje

Abd Alhadi Rasha .....Göteborg
Abrahamsson Eila .....Uddevalla
Abrahamsson Klara .....Mullsjö
Agerbrink Albin .....Göteborg
Ahmadi Nastaran .....Mölndal
Ahmed Omar Abdirashid ...Kristianstad
Alberts Amanda .....Västra Frölunda
Almqvist Alexandra .....Göteborg
Alsadi Pamela .....Göteborg
Altameemi Omnia .....Stenstorp
Andersson Linnea .....Nödinge
Askaryar Maiwand .....Landvetter
Augustsson Dennis .....Mölndal
Bahri Arya .....Partille
Bigdely Armin .....Göteborg
Björkman Christine .....Göteborg
Bonander Neo .....Kungälv
Borba Canale Gabriel .....Hindås
Cavallin Alva .....Göteborg
Claesson Otto .....Göteborg
Cummings Tyler .....Borås
Dahlgren Adam .....Göteborg
Douanneh Eric .....Göteborg
Dovhammar Annie .....Göteborg
Edres Sendous .....Västra Frölunda
Eliasson Ida-Sofi .....Mullhyttan
Eliasson Love .....Göteborg
Erikson Tuva .....Sandared
Evertsson Julia .....Östersund
Fant Maja .....Mölndal
Fatorechi Arian .....Göteborg
Gharieb Cesar .....Skellefteå
Gomes de pina Felix .....Torslanda
Grayson Anisia .....Dals Rostock
Grimbeck Aira .....Partille
Gyllesten Karlsson Elias .....Göteborg
Haglund Isak .....Ämtervik
Hajkhamis Amhan Moham.Kungsbacka
Hedberg Karin .....Göteborg
Hedin Willow .....Kalmar
Holgersson Sarah .....Göteborg
Holm Bea .....Göteborg
Holm Vincent .....Göteborg
Hosseini Hamid .....Åsa
Iversen Matilda .....Mölnlycke
Jackson Yasmina .....Göteborg
Jacobsen Max .....Göteborg
Jaeger Bee .....Linköping
Karim Murat .....Stockholm

Karlsson Alice .....Mölnlycke
Karlsson Alva .....Göteborg
Karlsson Max .....Västra Frölunda
Keeling Eggsi .....Göteborg
Kerim Ali Akam .....Göteborg
Khaled Alaaeddin .....Kungälv
Khawari Fereshta .....Nödinge
Kjellberg Noomi .....Mölnlycke
Korabi Florentina .....Göteborg
Kyllönen Jonas .....Göteborg
Lagerholm Nils .....Mölndal
Laine Amanda .....Trollhättan
Lasson Ester .....Göteborg
Lavsund Philip .....Göteborg
Lennse Amanda .....Laholm
Lindstrand Julia .....Vänersborg
Mahindrakar Sakshi .....Göteborg
Malmros Filip .....Ale
Masri Adam .....Göteborg
Mattsson Lina .....Göteborg
Miletic Daniella .....Mölnlycke
Mohamed Salima .....Göteborg
Nechai Rymma .....Mölnlycke
Nero Alicia .....Göteborg
Nilsson Erika .....Sjöbo
Odbratt Linnéa .....Göteborg
Olsson Lena .....Mölnlycke
Persson Sticks .....Göteborg
Phanchomphu Aomi .....Göteborg
Påhlsson Ella .....Göteborg
Qiu Linhan .....Mölndal
Rezaie Mahdi .....Mölnlycke
Ringve Linus .....Sälen
Roos Johan .....Kungsbacka
Salem Jaballah Nadim .....Göteborg
Salih Khalida .....Hova
Sami Marleen .....Järfälla
Sjödellius Moa .....Göteborg
Sporre Christoffer .....Mölnlycke
Stensson Frida .....Kungälv
Sufr Warde .....Västra Frölunda
Svanholm Alva .....Stockholm
Södergren Wallin Adam .....Göteborg
Thurén Joakim .....Mölnlycke
Tinér Waldemar .....Göteborg
Ulander Sebastian .....Partille
Vedin Sara .....Örnsköldsvik
Vilén Moa .....Gällivare
Vännström Caroline .....Kvicksund
Wanna Chaiwat .....Västra Frölunda
Widborn Felix .....Göteborg
Zachau Ludvig .....Göteborg
Zachrisson Frida .....Västra Frölunda
Ödling Eith .....Lysekil

Lärarassistent

Abdulla Lana .....Göteborg
Aykut Aysegül .....Göteborg
Guitart Linda .....Göteborg
Gärdeman Seraph .....Kode
Görgülü Hülya .....Göteborg
Henningson Sofia .....Åsa
Hosseini Tavana Farinaz .....Sävedalen
Norberg Helena .....Göteborg
Nyberg Elin .....Kristinehamn
Rajjoub Faten .....Göteborg
Rostami Gelareh .....Göteborg
Savuran Ayse .....Göteborg
Schmidt Ingela .....Onsala
Sezkiir Mariam .....Gråbo
Tokmak Hatice .....Göteborg

Musikallinjen år 1

Andersson Melinda .....Landskrona
Bell Olga .....Solna
Carlsson Inez .....Lerum
Dellenborg Felicia .....Stråvalla
Dubbelman Hanna .....Örebro
Grut Meiling Lea .....Lund
Johansson Lisen .....Veddige
Kettunen Alva .....Onsala
Kjellerstedt Emelie .....Göteborg
Lundberg Ida .....Landvetter
Peterson Théo .....Västerås
Rasmussen Love .....Nyköping
Salvo Vásquez Camilo .....Jönköping
Sebestyén Mimmi .....Göteborg
Stofkoper Josefine .....Gärnsås
Tangfelt Hampus .....Bollnäs
Wernung Emma .....Göteborg
Wiking Lovisa .....Borås
Åberg Malte .....Myggenäs

Musikallinjen år 2

Börjesjö Karolina .....Rydaholm
Dahl Alice .....Göteborg
Deimel Lund Simon .....Linköping
Emilsson Alicia .....Sunne
Fridfelt Fanny .....Sollebrunn
Gulliden Maja .....Tidaholm
Jochens Annie .....Ytterby
Johansson Albin .....Johanneshov
Nilsson Cornelis .....Bromma
Nilsson Hanna .....Östersund
Nylander Clara .....Halmstad
Rundin Vendela .....Täby
Ståhl Agnes .....Västra Frölunda
Våge Tilda .....Karlstad

Teaterlinjen år 1

Aas Frida .....Gustavsberg
Adler Liv .....Vellinge
Bergquist Josefin .....Västra Frölunda
Borg Johan .....Mölndal
Emanuelsson Lukas .....Värnamo
Eriksson Lia .....Luleå
Ertik Helin .....Alafors
Fahl Tindra .....Göteborg
Gladh Erik .....Vimmerby
Jablonski Viktoria .....Ängelholm
Jalasjoki Ella .....Genarp
Jönsson Elias .....Ydre
Kjellgren Tuva .....Gnesta
Latorre Jennifer .....Skurup
Lindberg Jesper .....Göteborg
Lundqvist Nora .....Bromma
Marinov Ivan .....Göteborg
Michelsen Malte .....Malmö
Nowotny Buster .....Göteborg
Thour Kevin .....Växjö

Teaterlinjen år 2

Alkberg Amrén Anna Klara ..Luleå
Boäng Ella .....Ljusdal
Coe William .....Skoghall
Edholm Johanna .....Lycke
Einarsson Frida .....Lekeryd
Eskilsson Samuel .....Ytterhogdal
Hintze Johanna .....Bromma
Högenberg Felicia .....Träslövsläge
Karmalm Ludvig .....Ekerö
Lilienberg Carl .....Göteborg
Lundgren Boel .....Göteborg
Mackegård Hansson Olof .....Östersund
Mori Max .....Bollnäs
Munkesjö Malte .....Tyresö
Månsson Ellen .....Uddevalla
Skoog Ira .....Tomelilla
Stenar Alexis .....Sävedalen
Unsgaard Alva .....Göteborg
Windborg Tito .....Växjö

Teaterproduktion – Teater Jubel

Backlund Hammar Ebba .....Lund
Blomqvist Benjamin .....Jönköping
Bruksås Linnea .....Nässjö
Hagesjö Linnéa .....Gislaved
Isaksson Axel .....Aspa Bruk
Jensen Nils .....Göteborg
Landegren Emma .....Brämhult
Magné Simon .....Mölnlycke
Westlander Lynn .....Stockholm

Personal

Skolledning, administration m m

Sören Eriksson, rektor
Marcus Andersson, kamrer
Jenny Gustafsson, skolsekreterare
Ella Witermark, kurator
Eva Selander, kortkursansvarig
Ylva Axelsson, ekonomiassistent

Lärare

Jonas Bagge
Wil Coppen
Helle Dahl
Peter Dahl
Björn Dimming
David Eriksson
Hans Hammarström
Lisa Henningsson
Ola Karlberg
Björn Lanefelt
Emma Liljeberg
Karin Lindqvist Eklund
Maria Onelius
Caroline Rydefjord
Jennie Rydén
Ann-Sofie Schultz
Bo Widell
Jesper Åvall
Anna Hedenrud

Hushåll & kursgård/vandrarhem

Helena Carlton, hotell- och konferensansvarig
Camilla Emblen, kökschef
Marie Edmar, kock
Siri Kotchompoo, kock
Elin Josefsson, kock
Anna Wilson, matsalsansvarig
Ann-Sofie Lundberg, matsalsansvarig
Hiza Neziri, köksbiträde
Anneli Simu Gunnarsson, husvärd
Filippa Johansson Peter, kursgården, tjänstledig
Linda Hurtig, konferens och hotell
Kaddy Manjang, konferens och hotell
Krisztina Hajnal, lokalvärdare
Amira Karaduz, lokalvärdare
Suada Lizalo, lokalvärdare
Peter Persson, lokalvärdare
Ilir Abedini, lokalvärdare

Vaktmästeri m m

Patrik Hultsten, vaktmästare
Tomas Larsson, hantverkare
Patrick McAvey, vaktmästare
Göran Reimby, vaktmästare
Markus Lauri Andersson, vaktmästare, tjänstledig
Lovisa Andersson, scenmästare/vaktmästare

Skolstyrelse

Charlotte Backman, ordf., Lidköping
Johnny Boström, Karlstad
Magnus Falk, Frillesås
Eva Nilsson, Göteborg
Birgitta Rydell, Borensberg
Sergio Manzanares, Gävle
Carl Persson, Göteborg
Ann Eringstam, Göteborg
Johan Isaksson, Växjö

Kamratförbundets styrelse

Sören Eriksson, ordförande
Marie Rehnström, v. ordförande
Ola Karlberg, sekreterare
Marcus Andersson, kassör
Lena Modin
Mattias Edquist
Lena-Maria Ahl
Konrad Wiik
Sven Östberg

Välkommen till kamratmötet lördag 6:e maj!

Nu är det väl dags att återse gamla kurskamrater från Wendelsbergstiden!? Lördag 6 maj har vi traditionsenligt kamratmöte här. Alla gamla elever är hjärtligt välkomna! Hör gärna av dej till en eller flera gamla kursare och ta er hit! Ni måste inte fira jubileum för att vara med. Nedan följer några glimtar från ett par jubilerande årskurser.

Årskursen 1972/73 firar 50 år

Skolresa till Orust

Skolresan 14-16 maj gick med båt i kuling från Göteborgs hamn norrut till Ellös på Orust, med mellanlandning i Marstrand för lunch. Från Ellös vidtog fotvandring till slutmålet Morlanda, där Ledarlinjen hade förberett in-kvartering i militärens kaminstolpetält. Det erbjöds mat och kaffe i överflöd, fiske för hugade, allsång till Wendelsbergs Folkliga Musikgrupp, och logdans till Landala Wienerkapell. Allt detta och mycket mer skedde under tre dygns strålande solsken. Sedan blev det hemfärd med buss.

Symbolen för Wendelsberg – klocktornet – lyftes ner den 3 mars för en grundlig restaurering på marken. På självaste valborgsmässoafton var arbetena klara och tornet höjdes med hjälp av den (på den tiden) väldiga kranen mot skyarna igen, vilket sedan firades med, vårtal, eld, fackeltåg, vårmåltid och dans.

Torskfångst på skolresan. Vem ska kroka av torsken? Kanske Bengt-Elis Pettersson i mitten?

Årskursen 1981/82 firar 40 år

En av sex grupper på allmänna linjen, i pudelfrisyrernas tidevarv. Övre raden fr v: Susanne Berntsson, Ann-Christine Granath, Helene Blazek. Mittraden: Ingvar Holgersson, Annette Ferrari. Nedre raden: Pabel Aquilar, Paulo Mendonca, Maria Lantz, Ulrika Cartmark, Ann-Charlotte Karpö.

Amatörteaterledarlinjen är i Nordstan och gör reklam för Wendelsbergs kulturfestival. Från höger: Åsa Wikström, Eva Svensson, Ingrid Birberg, Cecilia Hultman. Ackompanjatören med tangorabatt till vänster är Jonas Bagge.

Många sökte sig till Wendelsberg på familjedagen som bjöd på massor av spännande aktiviteter för alla åldrar.

Populär familjedag

I maj genomfördes den sedan en tid tillbaka årliga familjedagen på Wendelsberg. Det är svårt att räkna människor när de hela tiden rör på sig och är det dessutom barn så blir det än omöjligare. Men att närmare tusen personer besökte oss på familjedagen är nog inte taget helt ur luften. En luft som för övrigt var lite kylslagen men där regnet lyckligtvis höll sig undan, helt enligt plan.

Wendelsbergs Familjedag är ett arrangemang där vi som alltid vill visa upp oss från vår bästa sida för den breda allmänheten i alla åldrar. Allt är gratis! är den muntra och uppskattade parollen vilket verkar vara ett framgångsrikt koncept. Den som levtt ett tag vet att det är få saker som är helt gratis men känslan är viktig, inte minst för barnfamiljer. Så därför är alla aktiviteter gratis. Det gör att köerna blir långa

men som förälder ändå uthärdliga då man vid köandets slut i varje fall slipper betala femtio kronor för att ens barns skall få hoppa i tio minuter i en hoppborg. Något som dessutom ofta slutar med gråt. Nu saknar vi inte ekonomiskt sinne helt och hållet för det måste ju ändå gå ihop i den karga folkhögskoleekonomin. Så det vi förlorar på gungorna tar vi igen på maten.

Det är verkligen ett brett och attraktivt program där vi på skolan går folk ur huse och hjälps åt. Deltagare, personal och andra tillkommande. Det är hinderbanor, ponnyridning, ansiktsmålning, teater, pyssel, guidade visningar i huset, armbrytning, tipspromenad, sumobrottning, dans och mycket annat. Allt avverkas under tre timmar så att man inte hinner tröttna men ändå så länge att man blir hungrig och handlar lunch eller fika.

Tag med ditt gamla fotoalbum till årets kamratmöte. Glada skratt skapar gemenskap under lediga stunder tillsammans med gamla kursare.

Wendelsbergs Kamratförbund inbjuder till Kamratmöte

lördagen den 6 maj 2023

Program

- 11.00 Skolans café öppnar
- 12.00 Folkhögskoleföreläsning
- 13.00 Lunch
- 14.30 Kamratförbundets årsmöte i Hörsalen
- 15.30 Underhållning
- 17.00 Buffé
- 19.00 Årskursvisa träffar och allmänt umgänge

Boka gärna lokal för din årskurs på 031-338 05 36
Anmälan till kamratmötet och ev. rumsbokning för övernattnig
på telefon 031-338 05 36

